

FÖRBEREDELSE

T Innan du börjar bygga är det viktigt att du gör måttstudier på plats och tar en rejäl funderare kring frågor om trappans storlek, steghög och stegdjup. Cirka 15 cm steghög och 30 cm stegdjup är två mått som ofta används. Formbygget måste hålla när den tunga betongen hålls i, så det finns ett behov av stödstråvor och hörnstolpar nerslagna i marken. Du behöver ha tillgång till betongblandare (som du förslagsvis hyr), skottkärra, såg, spade, yxa, slägga, hammare, hink, vattenpass, måttband och putsbräde.

X Grovbetong i 25 kg säckar, bara att blanda med vatten. Vi fyller ut i formen med ca 10 st lecablock för att spara betong. Utöver detta behöver du formvirke ca 10 m, 45x70 mm. Formskivor 2 st formplyfa 60x250 cm, singel, armeringsnät och plastfolie.

G Grävning och formbygge bör ta en dag, gjutning ytterligare en dag och torktiden för betongen en vecka.

100 Hyra av betongblandare kostar ca 500 kr. Betongen i exemplet ovan kostar runt 4000 kronor. Tillkommer gör kostnaden för regler (ca 400 kr), formplyfa (ca 600 kr), armering (ca 400 kr) och lecablock (ca 250 kr). Totalpriset i vårt exempel blir då drygt 6000 kronor. Att beställa jobbet av en yrkesman bör kosta runt 20000 kr.

MA Bespara ryggen från betongsäckarna och beställ hemtransport på lastpall från bygghandlaren. Alternativt beställ betongbil med färsk betong och 9 meters tipp-ränna. Kostar ca 5000 för 1,5 kubikmeter.

Smycka huset med en fin farstukvist

entrétrapp

En entrétrapp till ett nyfun-kishus är med fördel en rätt stram och enkel historia. Trä och snickarglädjedekorationer passar här mindre bra. I vårt fall var huset ett enplanshus med låg grund, så en trappa med två trappsteg räckte för att komma upp i nivå med entréns hallgolv. Betong blev materialvalet och projektet på dessa sidor går att göra själv. Lite tungt blir det förstås med cementsäckar och skottkärra för att tippa i betongen. Det går förstås att beställa hem färsk färdigblandad betong med bil och påfyllningsränna som räcker från gatan och in till gjutformen. Det är bara att stå med armarna i kors och titta på för att sedan hugga i med själva byggandet.

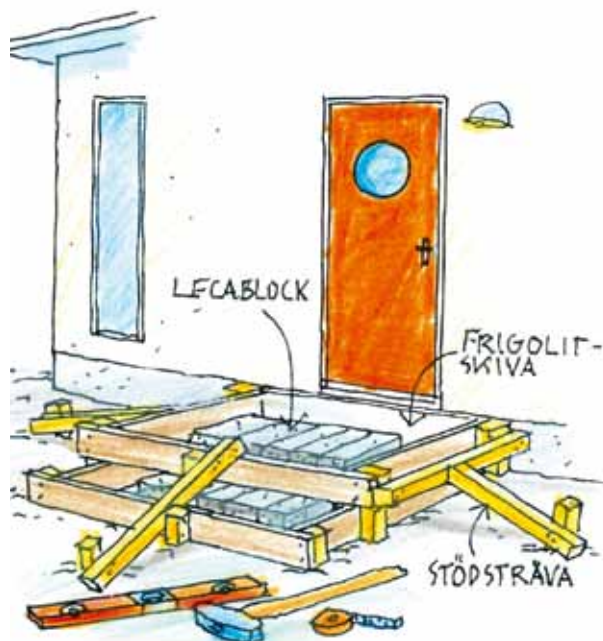
Av Leif Qvist

Betongblandaren hyr du. Det behövs en elsladd till närmaste eluttag samt slang och hink för vatten. Cementsäckarna på 25 kg behöver en regnsäker uppläggningsplats. Det blir lite slabbigt runt blandaren, så en stor marktäckande plastfolie eller masonitskivor är att rekommendera så du slipper en jobbig rengöring av exempelvis gräsmattan. En varning redan här: låt inte blandaren vara i gång när du använder spaden för att skuffla i sand eller cement. Spaden kan lätt fastna i blandaröppningen, och spadskäftet slår då runt i luften med risk för personskador.

▲ 1. Urgrävning av jord ca 20–30 cm på djupet där gjutformen ska stå. Därefter återfylls ytan nästan ända upp med singel (stenkross) som jämnas ut och packas väl. Kolla med vattenpass så att ytan blir jämn och lutar lite ut från huset.

▲ 2. Formbygget måste stegas ordentligt med singel mot nederkant och stolpstöd i hörnen. Alla sidor förstärks med stödsträvor och spetsade stolpar i marken. Vi byggde med formplyfa, en skiva med hög ytfinish som släpper lätt från betongen. För att spara på betong fyllde vi ut inuti gjutformen med lecablock. Obs: Placera en tunn frigolitskiva mot husväggen för att hindra betongen att gjuta direkt mot husväggen. På så sätt undviker du en orsak till framtida frostsprickor.

▲ 3. Betongblandaren är i gång. Betongen blandas med vatten enligt instruktion på förpackningen. Blandaren bör gå 3–5 minuter innan den viks ner så den lösa betongen rinner ner i skottkärnan för transport till formen. Trögflytande betong blir starkare än lättflytande men är svårare att fylla ut i formen. Packa och stöt med en plankstump i betongmassan så att formhörnerna fylls ut ordentligt. Innan formen är fylld ända upp, när ca 3–4 cm återstår, läggs armeringsnätet i betongen på första trappsteget. Fyll upp och jämna ut ytan med rivbräda. Vänta någon timme innan du fyller upp till nästa trappsteg så att inte betongen rinner över på första steget.

▲ 4. Fyll upp betongen och lägg i armeringsnätet. Den uppfyllda ytan jämnas av med rivbrädan som förs i cirkelsrörelser över ytan. Knacka på utsidan av formen så att alla luftbubblor kommer upp ur betongen. Täck över allt med plastfolie så att konstruktionen hålls fuktigt i ca 5–7 dygn så att betongen långsamt hårdnar och blir stark. Riv sedan formen och jämna av eventuella vassa kanter på trappan. En liten bygelformad hyllbänk kan fungera som avställningsyta, bra att vila matkassen på medan du låser upp ytterdörren.